

Funktionsprogram for specialklasser og specialskoler

Københavns Kommunes funktionsprogram
for nybygning, tilbygning og ombygning
af specialklasser og specialskoler

1. udgave, udgivet april 2021

Københavns Kommune, Børne- og Ungdomsforvaltningen

Funktionsprogram for specialklasser og specialskoler

Københavns Kommunes funktionsprogram for nybygning, tilbygning og ombygning af specialklasser og specialskoler.

Udarbejdet af: Københavns Kommune, Børne- og Ungdomsforvaltningen.

1. udgave - © udgivet april 2021

Indhold

1 FORMÅL	6
INTRODUKTION	6
2 PRINCIPPER FOR INDRETNING	8
2.1.1 BEHOV FOR AFSKÆRMNING	8
2.1.2 PROGRESSION	8
3 FUNKTIONER - BÅDE SPECIALKLASSE OG SPECIALSKOLEN	12
GRUPPEOMRÅDET	12
3.1.1 GRUPPESTØRRELSE	12
3.1.2 DISPONERING AF GRUPPEOMRÅDET	13
3.1.3 UNDERVISNINGSFLADEN	14
3.1.4 ARBEJDSPLADSEN	14
3.1.5 GARDEROBEN	15
DEPOT OG OPBEVARING	16
TOILETTER	17
BASISKØKKEN	18
DISPONERINGSPRINCIP - KLYNGEN	19
3.1.6 PROGRESSION I DISPONERING	20
UNDERSTØTTENDE FACILITETER OG FÆLLESOMRÅDER	21

3.1.7	GENERELT OM UNDERSTØTTENDE FACILITETER	22
4	UDEAREAL (BÅDE SPECIALKLASSER OG SPECIALSKOLER)	24
	LEGE/UNDERVISNINGSAREAL	24
	AFSÆTNINGSPLADSER	24
	ANKOMST	25
5	ORGANISERING AF SPECIALKLASSEN	26
	DISPONERING AF SPECIALKLASSEN	27
5.1.1	FUNKTIONER I SPECIALKLASSEN	27
	FAGLOKALER - SPECIALKLASSEN	28
5.1.2	PLACERING AF FAGLOKALER - SPECIALKLASSEN	28
5.1.3	MELLEMZONE	29
6	ORGANISERING AF SPECIALSKOLE	30
	FUNKTIONER PÅ SPECIALSKOLEN	30
7	FAGLOKALER - SPECIALSKOLE	31
7.1.1	PLACERING AF FAGLOKALER - SPECIALSKOLEN	31
	DET NATURVIDENSKABELIGE OG EKSPERIMENTERENDE OMRÅDE	32
7.1.2	FAGLOKALE TIL FYSIK/KEMI	32
7.1.3	FAGLOKALE TIL NATUR OG TEKNOLOGI	32
	DET PRAKTISK-ÆSTETISKE OMRÅDE	33
7.1.4	FAGLOKALE TIL BILLEDKUNST	33

7.1.5	FAGLOKALE TIL HÅNDVÆRK OG DESIGN	33
7.1.6	FAGLOKALE TIL MADKUNDSKAB	33
	DET KROPSLIGE OG MUSISKE OMRÅDE	34
7.1.7	FAGLOKALE TIL MUSIK	34
7.1.8	FAGLOKALE TIL IDRÆT	34
8	PÆDAGOGISK LÆRINGSCENTER.....	35
9	PERSONALEFACILITETER BÅDE SPECIALKLASSE OG SPECIALSKOLE.....	36
	LEDELSEN	36
	RESSOURCEPERSONALE.....	37
10	INDEKLIMA BÅDE SPECIALKLASSE OG SPECIALSKOLE	38
	AKUSTIK	38
	LYS	38
	EL-STIK OG PDS-STIK.....	39
	HYGIEJNE	40
	HJÆLPEMIDLER	40
11	AREALPARADIGMER.....	41
	AREALPARADIGME - SPECIALKLASSERÆKKE, 80 ELEVER	41
	AREALPARADIGME - SPECIALSKOLE (120 ELEVER)	43

1 Formål

Funktionsprogrammet vedrører specialundervisningstilbud til børn med særlige behov.

Funktionsprogrammet følger Københavns Kommunes pædagogiske og faglige principper for specialundervisningstilbud. Programmet baserer sig på politiske beslutninger, pædagogisk viden og erfaringer. Programmet tilpasses løbende i forhold til dette.

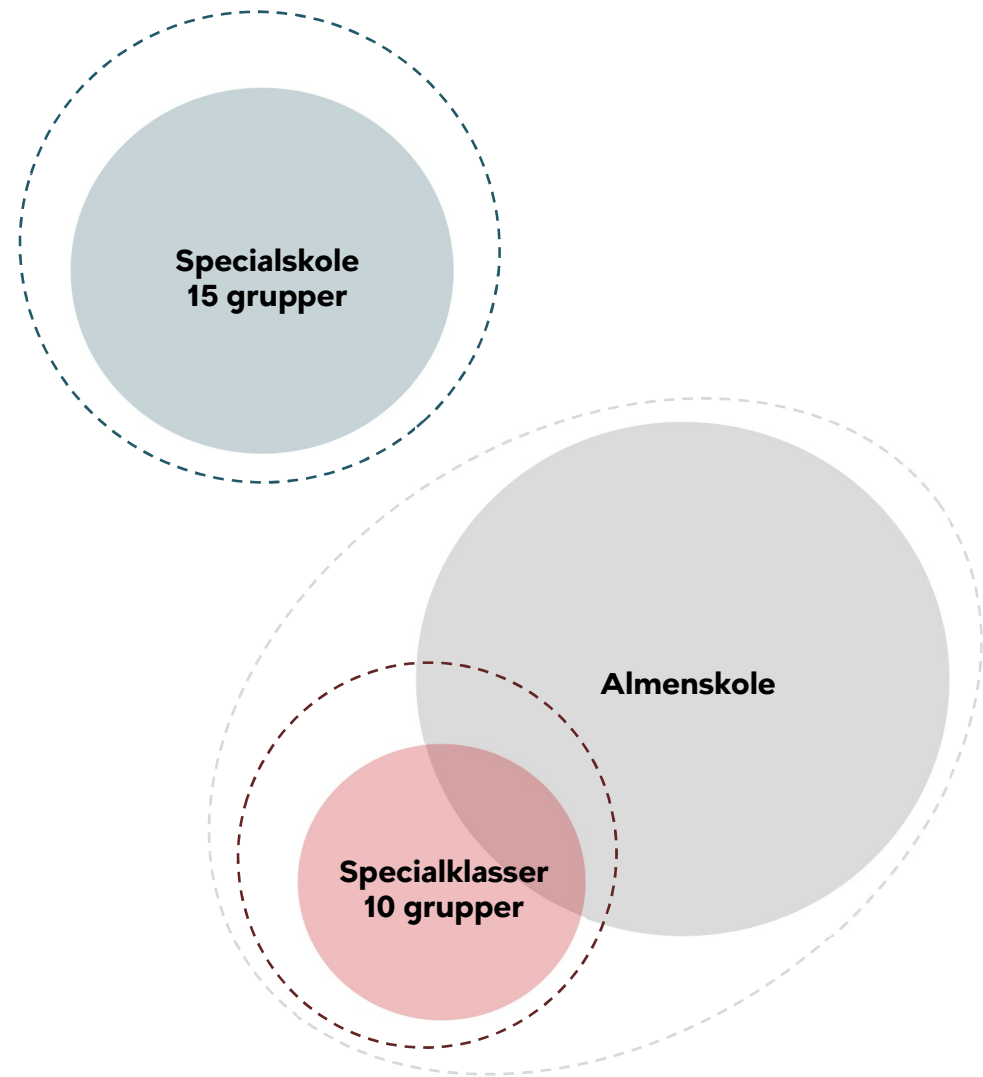
Programmet henvender sig primært til rådgivere, sekundært til aktører i Byggeri København, ifm. planlægning og gennemførelse af byggeprojekter. Programmet beskriver behov, krav og funktioner til et specialundervisningstilbud til børn.

Introduktion

Programmet behandler to grundlæggende tilbud: specialklassen og specialskolen.

Specialklassen etableres i en tæt relation til en almen folkeskole, hvor fx faglokaler deles mellem skolens special- og almindel.

Specialskolen er en selvstændig skole.

Specialklassen og specialskolen har grundlæggende samme pædagogiske principper. Begge tilbud er helhedstilbud, hvilket betyder, at både skole- og fritid foregår i samme rammer. Der således ikke afsat særlige arealer til fritidsaktiviteter.

Dette funktionsprogram starter med at beskrive en række principper for indretning, der gør sig gældende for både specialklassen og specialskolen. Derefter bliver de funktioner, der er fælles for specialklassen og specialskolen beskrevet. Det er bl.a. gruppeområder, garderober, basiskøkkener og udearealer

Herefter følger en beskrivelse af de funktioner, der er specifikke for hhv. specialklassen (s. 26) og specialskolen (s. 30).

Særligt for specialklasser er det vigtigt i samarbejdet mellem special- og almindelen, at der er muligheder for øvebaner, hvor specialeleverne i trygge rammer kan nærme sig almenmiljøet og forberede en udslusning til almindelen. Desuden kan nogle elever i almindelen have et behov for at finde et trygt sted, hvor man kan tage en pause fra det store fællesskab.

Funktionsprogrammet indeholder arealparadigmer for de to tilbud:

- Arealparadigme for en specialklasse, eksemplificeret med 80 elever.
- Arealparadigme for en specialskole, eksemplificeret med 120 elever.

Udgangspunktet er et nyt byggeri. Funktionsprogrammet bliver dog ofte anvendt til at understøtte en udvidelse eller en omlægning af en eksisterende almen- eller specialskole. Hvis det er tilfældet, så skal programmets krav og anbefalinger i høj grad ses i relation til skolens eksisterende forhold, rumligheder og muligheder, og på den måde være et udgangspunkt for udarbejdelsen af det sagsspecifikke byggeprogram. I forbindelse med et nyt skolebyggeri vil funktionsprogrammet sammen med lokale planforhold danne grundlag og være rammesættende for de forskellige funktioners størrelse, placeringer og sammenhænge, når der skal udarbejdes et sagsspecifikt byggeprogram.

2 Principper for indretning

Børn, der visiteres til specialtilbud, har funktionsnedsættelser, som kan variere fra generelle læringsvanskeligheder til ADHD og/eller autismspektrumsforstyrrelser.

Målet er at gøre børnene i stand til at indgå i større fællesskaber, og dermed styrke børnene nok til at blive udsluset til et almentilbud.

2.1.1 Behov for afskærmning

Børnene har ikke samme evne til at sortere i sanseindtryk, som andre børn har. Det kan være alle indtryk: Lyde, lys og andre elever. For at kunne rumme fællesskabet har børnene brug for, at der er en mulighed for, at de kan trække sig til et sted uden ydre påvirkninger.

I løbet af et år, en uge eller en dag kan et barn have forskellige behov. Derfor skal der etableres områder, der understøtter elevernes forskellige og skiftende behov. Det gøres ved både at skabe gruppeområder, plads til at isolere sig helt og plads til fysisk aktivitet

2.1.2 Progression

Børnenes behov ændres i takt med, at deres evner udvikles med alderen.

I de første skoleår kan børnene have svært ved at regulere indtryk og fx selv trække sig fra en konflikt i tide. Derfor er der størst behov for afskærmning i de mindste klasser.

Med tiden lærer børnene bedre og bedre at mestre sig selv, at aflæse egne signaler og regulere sin adfærd.

Samtidig stiger børnenes interesse for andre børn. Der er et generelt skift omkring 6.-7.klasse. Skiftet skyldes både børnenes egen interesse, og skolens øgede krav til at eleverne indgår i klassens fællesskab og fx samarbejder i grupper.

For at møde børnenes behov arbejdes der med tre vigtige parametre i indretningen:

- **Aflæselighed** - tydelige funktioner, overskuelige rum og god orientering
- **Variation** - rum i forskellige størrelser og med forskellige funktioner
- **Fleksibilitet** - afskærmning, der kan reguleres efter barnets individuelle behov og udvikling

De tre parametre skal tænkes ind i indretningen på tværs af funktioner og rum i skoletilbuddet.

Udover de tre parametre skal skoletilbuddet indrettes med fokus på både det enkelte barns individuelle behov og fællesskaberne, som børnene indgår i. Det er vigtigt for at støtte børnene i at indgå i store og små fællesskaber, at der er et særligt fokus på overgangene mellem funktioner og rum – mellem det at være selv og at være en del af et fællesskab.

Der skal indarbejdes konkrete, fysiske tiltag i indretningen af skoletilbuddet, der imødekommer behovet for:

- Fred-alene-steder
- Fællesskaber
- Afskærmning
- Fokus på overgange.

Faktaboks 1. Principper i indretningen

Fred-alene-steder

Der skal etableres mulighed for, at enkelte børn kan trække sig fra fællesskabet: nicher og lignende, hvor børnene kan finde ro eller arbejde uforstyrret – et "fred-alene-sted".

Fred-alene-steder bør placeres i umiddelbar nærhed af – eller i udkanten af fællesskabet. Det vil sige enten i samme rum og/eller i tilstødende rum som de øvrige fælles funktioner.

Fred-alene-steder kan udgøres af både rum, løst eller fast inventar eller en kombination.

Eksempler:

- Rumlige opdelinger, som danner "rum i rummet"
- Faste, indbyggede nicher – med bløde eller hårde overflader
- Vindueskarme med en dybde, der indbyder til ophold
- Løst – gerne blødt - inventar for én elev.

Fællesskaber

Skoletilbuddet skal kunne rumme og tilbyde forskellige former for fællesskaber, både for børn og medarbejdere. I alle projekter skal det derfor overvejes, hvordan og i hvilket omfang der kan rummes fællesskaber til:

- Samlinger på tværs af grupper og af skole- og KKFO-aktiviteter
- Sociale relationer – to og to eller i små grupper - på tværs af grupperne, særligt i KKFO-tiden
- Personalemøder, både spontane og planlagte
- Forældremøder og -samtaler, både for enkelte børn, grupper og det samlede tilbud

Eksempler:

- En variation af større og mindre rum fordelt i skoletilbuddet
- Større rum til samlinger af flere grupper
- Mindre nicher fordelt i skoletilbuddet – også uden for det enkelte gruppeområde.
- Etablering af adgange eller åbninger, der skaber sammenhænge mellem funktioner.

Afskærmning

Der er et konstant behov for at tilpasse og variere afskærmningsgraden og overgangene mellem funktionerne – i løbet af dagen, ugen og året. Derfor skal der indtænkes muligheder for, at brugerne selv kan forandre rammerne hen over dagen og året. Det kan gøres ved hjælp af indretningsmuligheder (døre og rumlige sammenhænge) og løst inventar (løse skærme, gardiner, bløde møbler mm.), der kan supplere og variere disponeringen løbende.

Afskærmede miljøer opnås bl.a. ved at:

- Børnenes arbejdspladser skærmes med fast eller løst inventar, hvilket supplerer de muligheder, som rummets disponering giver for at placere arbejdspladserne adskilt og i nicher og kroge.
- Større glasflader i gruppeområdet påmonteres folie eller lignende, der hindrer direkte ind- og udkig.
- Der er generelt fokus på at hindre visuelle forstyrrelser for børnene, når de er i gruppeområdet.
- Der er generelt fokus på at adskille og skærme børnene indbyrdes.

Fokus på overgange

Der er behov for, at både børn og medarbejderne kan orientere sig mellem de forskellige rum og funktioner. Børnene har behov for hjælp til at aflæse eller overskue overgangene mellem rum og funktioner, og medarbejderne har behov for at holde opsyn med eleverne og forskellige aktiviteter. Derfor skal der være fokus på at etablere gode og tydelige overgange.

Fokus på gode overgange betyder bl.a. at:

- Overgangene så vidt muligt gradueres
- Døre/adgange til fælles- og birum etableres med indkig/glasfelt, max bredde 20 cm.

Skift mellem funktioner skal være tydelige og lette at aflæse, f.eks. vha. materiale- eller farveskift.

3 Funktioner - både specialklasse og specialskolen

Gruppeområdet

Gruppeområdet er rammen for den daglige undervisning til specialtilbuddet og specialtilbuddets grundlæggende funktion. Det svarer til en klasse og vil oftest have samme aldersmæssige progression, som en klasse har i en almenskole. Dets størrelse kan variere både efter børnenes generelle udfordringer og efter mere specifikke forhold.

Specialklasserne opdeles i klynger bestående af 3-4 gruppeområder. Klyngerne kan fx være inddelt i henholdsvis indskoling, mellemtrin og udskolingsklynge, se s. 16 omkring dispositionsprincip for klyngen.

I tæt relation til gruppeområdet skal der etableres en række understøttende faciliteter, der deles mellem flere grupper og har forskellig karakter.

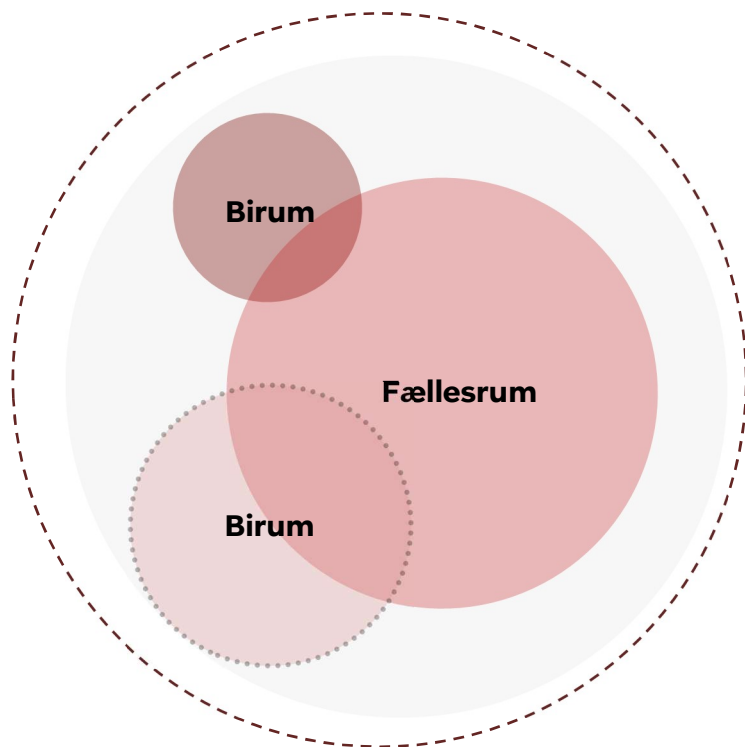
3.1.1 Gruppestørrelse

Børnene fordeles i grupper med 6-18 elever. Antallet af voksne, som er fysisk til stede på samme tid, varierer fra 2-4 pr. gruppe. Hvert gruppeområde skal derfor dimensioneres, så der er plads til 20 personer.

En gruppe etableres med sit eget gruppeområde, som bruges både i skoletiden og om eftermiddagen, hvor børnene er i KKFO/klub. For at understøtte dette skal gruppeområdet kunne fungere alsidigt og rumme forskellige og skiftende aktiviteter i løbet af dagen, hvor der arbejdes og leges i mindre grupper.

3.1.2 Disponering af gruppeområdet

Gruppeområdet består af et fællesrum og 1-2 mindre birum (evt. af forskellig karakter eller størrelse) i direkte forbindelse med fællesrummet.

Gruppeområdet skal bestå af:

- Et større fællesrum og 1-2 mindre birum
- Gruppeområdets rum skal være sammenhængende.

Fællesrummet:

- Bruges til fælles aktiviteter
- Indrettes med et fælles bord, med plads til alle gruppens børn
- Indrettes desuden med et antal individuelle arbejdspladser.

Birum:

- Giver mulighed for at enkelte børn kan skærmes fra fællesskabet
- Indrettes med et antal individuelle arbejdspladser
- Birum nr. 2 kan være adskilt fra fællesrummet ved hjælp af fast inventar i stedet for vægge.

3.1.3 Undervisningsfladen

Eleverne har et udtalt behov for visuelle hjælpemidler – piktogrammer, skemaer og lignende. For at understøtte dette skal der i indretningen af rummene indtænkes forskellige undervisningsflader – både digitale og analoge, som består af:

- Interaktiv tavle
- Skriveflader, til f.eks. kridt eller tusch, placeret i fælles- og/eller birum
- Opslagstavler eller lignende.

Hvert gruppeområde rummer én interaktiv tavle, der placeres i fællesrummet – enten fastmonteret eller mobil.

3.1.4 Arbejdspladsen

Den individuelle arbejdsplads etableres ved enkeltmandsborde.

Eleverne skærmes ved at placere arbejdspladserne adskilt og uden visuelle forstyrrelser.

I gruppeområdet skal der kunne etableres op til to arbejdspladser pr. barn:

- En individuel arbejdsplads enten i fællesrum eller i birum
- En arbejdsplads ved et fællesbord i fællesrummet.

Ved den individuelle arbejdsplads skal der være:

- Bord (mål: 70-80 cm. x 50-60 cm.)
- Opbevaringsmuligheder for elevens undervisningsmaterialer
- Mindre opslagstavlefunktion: mulighed for at sætte skemaer og visuelle hjælpemidler op
- Belysning: individuelt styret arbejdslys.

Ved fællesbordet skal der være plads til alle gruppens elever. Her foregår fælles formidling og gruppeaktiviteter – herunder spising.

3.1.5 Garderoben

Garderoben fungerer som en vigtig overgang for børnene (ofte flere gange dagligt). Rammerne skal derfor være tydelige og lette for børnene at aflæse: Hvor hører jeg til, hvor hører mine ting til, hvad er mit og hvad er dit.

Der skal etableres individuelle og personlige garderober til alle børn i direkte tilknytning til det enkelte gruppeområde.

For at imødekomme skiftende kapacitetsbehov skal der etableres plads til 10 garderober pr. gruppeområde.

Krav til børnegarderober:

- Garderoberne er individuelle
- Garderoberne skal være adskilte
- Garderoben består af et locker/skab til taske og pc, en dobbelt knage til overtøj samt to hylde til hhv. cykelhjelm og sko
- Knager til overtøj må ikke placeres i samme locker/skab som taske og pc.

Krav til børnelocker/-skab:

- Mål: 30x40x60 cm. (bx dxh)
- Inkl. flytbar hylde
- Etableres med beslag til hængelås
- Låger skal kunne åbnes 180 grader op
- Kan etableres adskilt fra den øvrige garderobe, evt. inde i gruppeområdet, hvis der er plads
- Leveres i træ, laminat eller krydsfinér:
Må ikke leveres i metal.

Medarbejderne knyttet til den enkelte gruppe har behov for en mindre, fælles garderobe i hvert gruppeområde - enten sammen med elevernes garderobe eller inde i gruppeområdet. Garderoben skal kunne rumme overtøj til fem medarbejdere.

Depot og opbevaring

Behovet for depotplads er stort i specialskoletilbud.

Børnene har behov for hyppige skift for at fastholde fokus, så der arbejdes og leges med mange typer af materialer i løbet af dagen.

Der skelnes mellem tre niveauer for depot:

- Depot i gruppeområdet
- Nærdepot
- Fjerndepot (kun relevant for selvstændige specialskoler).

Depot i gruppeområdet:

Rettet mod børnene:

- Individuel opbevaring af børnenes personlige undervisningsmaterialer (reoler/hylder)
- Synlig opbevaring af materiale i kasser, kurve mm
- Rummer materiale der bruges dagligt
- Udgøres af løst inventar.

Rettet mod medarbejdere:

- Disk/tjek ind med computer og opslagstavle/skærm
- Skab til opbevaring af undervisningsmaterialer
- Aflåst locker til computer, telefon mm.
- Rummer materiale, der bruges dagligt.

Nærdepot:

- Deles af flere grupper
- Etableres i nærheden i klyngen
- Indrettes med hylder
- Rummer materiale, der bruges ugentligt
- Er aflåst.

Fjerndepot:

- Fælles for den samlede skole (Specialklasser deler med almenskolen)
- Rummer materiale, der bruges sjældent
- Er aflåst.

Toiletter

Toiletter til eleverne placeres i umiddelbar nærhed af gruppeområderne.

- Ca. 1 toilet pr. gruppe.

Toiletter disponeres så vidt muligt to og to, og de kønsopdeles. Handicaptoliletter placeres i tilknytning til indskoling, og de skal forsynes med bruser.

For skoletilbud med elever, der er bevægelseshæmmede og/eller kategori 4, gælder:

- Behov for bruser
- Det skal være muligt for en voksen at komme med ind på toilettet
- Der skal være plads til stående bleskift
- Håndvasken skal placeres i forrum.

Basiskøkken

Gruppeområderne skal etableres i umiddelbar tilknytning til et køkken – et basiskøkken.

Køkkenet deles af de 3-4 grupper i klyngen, og det bruges til pædagogiske formål både i skoletiden og i KKFO-/klubtiden.

Der skal som minimum etableres et køkken for hhv. indskoling, mellemtrin og udskoling.

Køkkenet etableres i samme størrelse som et "husholdningskøkken" og indeholder:

- Vask
- Køleskab med fryseboks
- Opvaskemaskine (semi-industrimodel/hurtigvaskende)
- Ovn
- Mikroovn.

Basiskøkkenet etableres som et selvstændigt rum og med mulighed for at indrette et fællesbord med plads til ca. 8 personer.

Hvis skolen er en madskole, skal basiskøkkenet disponeres med hensyntagen til dette. Det betyder, at basiskøkkenet fungerer som et anretterkøkken, hvor maden portionsanrettes til de enkelte grupper, og hvor service og opvask ifm. dette håndteres.

Der skal opsættes en vask til håndvask ved indgangen til basiskøkkenet.

Disponeringsprincip - klyngen

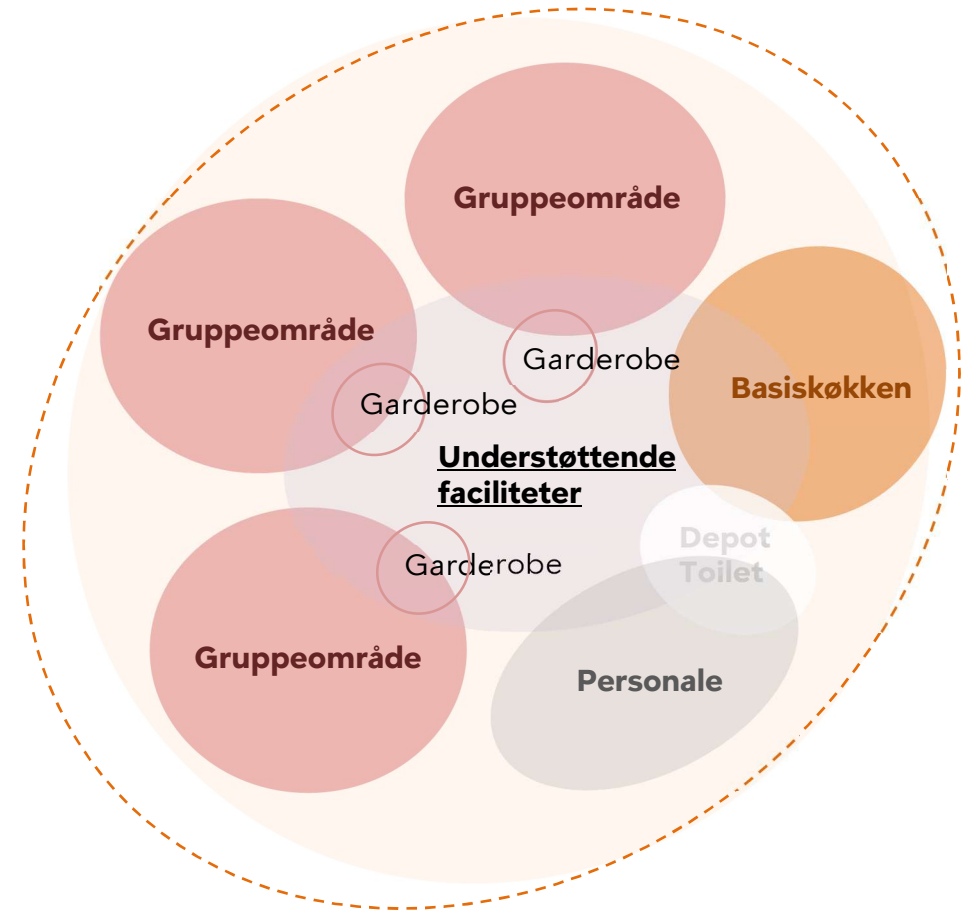
Specialklasserne opdeles i klynger bestående af 3-4 gruppeområder, som kan dele fællesfunktioner.

Klyngerne kan fx være inddelt i henholdsvis en indskolings-, en mellemtrins- og en udskolingsklynge.

En klynge vil som udgangspunkt bestå af 24-32 børn afhængigt af antal af gruppeområder. Selve organiseringen af gruppeinddelingen i klyngen afhænger af børnegruppen. En klynge rummer:

- Gruppeområder og garderober
- Basiskøkkener
- Depoter og toiletter
- Understøttende faciliteter, der kan skabe rum til fortrolighed, fællesskaber og bevægelse
- Dele af personalefaciliteterne.

Klynge

3.1.6 Progression i disponering

Børnenes evne til at indgå i sociale fællesskaber øges med børnenes alder. Der er derfor forskel på, hvordan specialklassens indskolings-, mellemtrins- og udskolingsdel skal placeres i forhold til udearealer og faglokaler.

I indskolingen (0-3. klasse) er der fokus på små og overskuelige enheder, hvor det er muligt at foretage hurtige skift, fx mellem inde og ude. Afstanden til faglokalerne bør minimeres.

Specialbørn i indskolingen har ofte et stort behov for afskærmning, da de har vanskeligt ved at regulere sig selv,

og derfor har brug for at kunne trække sig. Men specialbørnene kan godt udfordres til at være på skolens fælles områder, fx hvis det er organiseret af de voksne.

På mellemtrinnet (4-6. klasse) øges interessen for sociale fællesskaber, samtidig øges kravet til samarbejde. Det store skift sker i slutningen af mellemtrinnet. Det bliver lettere at bruge faglokaler, og specialbørnene bliver bedre til at overskue større sammenhænge.

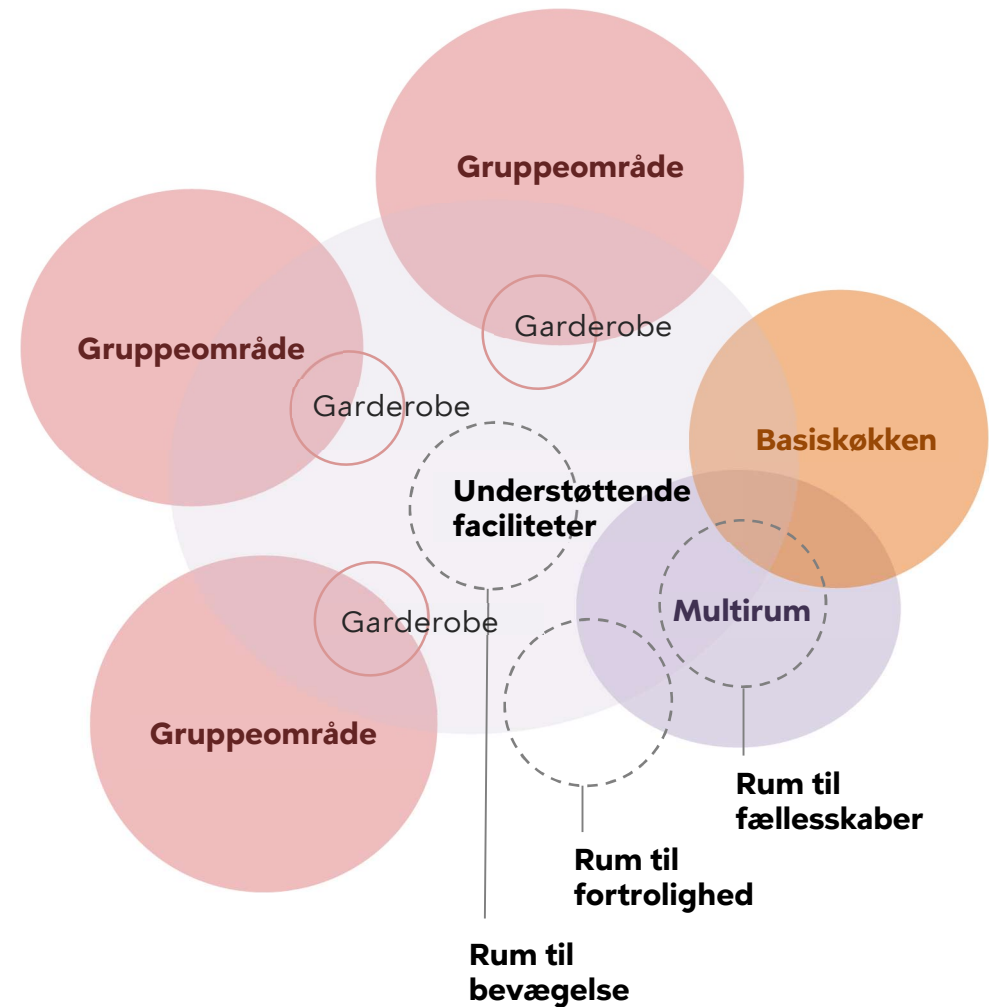
I udskolingen (7.-9./10. klasse) intensiveres brugen af faglokaler.

Understøttende faciliteter og fællesområder

I tilknytning til klyngerne skal der etableres en række rum og/eller områder, der understøtter elevernes undervisning, udvikling og trivsel på skolen - *understøttende faciliteter og fællesområder.*

Rummene eller områderne skal kunne imødekomme skiftende behov hen over ugen eller året i forhold til samtaler, individuel undervisning, møder, pauser, træning og meget andet.

Nogle af de understøttende faciliteter deles i klyngen af 3-4 grupper, mens andre er fælles for hele specialklassen.

3.1.7 Generelt om understøttende faciliteter

Da brugen af disse rum er forskellig, skal der være stor variation i rummene, så de understøtter børnenes og skolens skiftende behov. Der skal derfor tilbydes rum af forskellig karakter, og rummene skal fordeles over hele skolen. Så alle har mulighed for at bruge de understøttende faciliteter.

I arealparadigmet findes et samlet antal kvadratmeter til området. Der vil i de enkelte projekter skulle findes en præcis fordeling mellem nedenstående rum og funktioner, ud fra de muligheder den samlede bygningsmasse giver og ud fra det enkelte projekts visioner.

De understøttende faciliteter skal understøtte følgende behov:

Faktaboks 2: Understøttende faciliteter

Rum til fortrolighed

Der skal etableres en række solistrum, dvs. mindre rum der er egnet til ophold for én elev, der fx kan bruges til 1:1-undervisning eller som en enarbejdsplads. Solistrum skal placeres tæt på gruppeområderne, og de skal fordeles over alle klynger. Rummene kan også bruges til samtalerum eller kontorplads for personale. Rummene skal kunne aflukkes.

Rum til fællesskaber

Der etableres rum eller områder, der understøtter mulighederne for fællesaktiviteter og relationer på tværs af grupperne. Rummene skal indrettes fleksibelt med løst inventar.

Et af fællesarealerne skal ligge i umiddelbar nærhed til et basiskøkken, så det kan benyttes til at holde morgenåbent i KKFO/klub.

Rum til bevægelse

Bevægelsesaktiviteter og -elementer skal indtænkes i skoletilbuddet - gerne i tilknytning til gruppeområderne.

Mange elever har brug for at være fysisk aktive flere gange i løbet af dagen. Muligheden at bevæge sig skal derfor være tilgængelig både i fællesarealerne ved gruppeområderne samt i særlige rum til bevægelse og fysisk aktivitet eller træning.

Bevægelsesarealerne supplerer faciliteterne til egentlig idrætsundervisning (se 'Bevægelsessal' under faglokaler).

Der skal være mulighed for 2 typer af bevægelsesaktiviteter:

- Voksenstyrede aktiviteter og øvelser, herunder rum til ergo- og fysioterapi mm.
- Behovet for at "krudte af" i løbet af dagen

Voksenstyrede aktiviteter og øvelser:

Der skal etableres et træningsrum med depotplads (kan være skabe), det skal være fælles for hele specialklassen.

Her følger børnene individuelle træningsprogrammer, evt. sammen med fysio- eller ergoterapeuter. Rummet skal indrettes med mulighed for at hænge gynger og andre svingredskaber op i loftet, fx. med en monteret motorik-skinne i loftet.

I direkte tilknytning til rummet etableres et kontor med to arbejdspladser.

Behovet for at "krudte af":

Der skal være bevægelselementer i de enkelte klynger, så man kan imødekomme børnenes behov for korte afbræk med fysisk aktivitet ("krudte af") i løbet af dagen.

Bevægelselementer kan f.eks. være bordtennisborde, ribber, gangarealer egnet til løb og lignende. At "krudte af" behøver ikke foregå i et særligt rum, men det kan tænkes sammen med gangforløb, trapper og andre elementer i bygningen.

Bevægelselementerne kan også etableres i rum til fællesskaber.

4 Udeareal – både specialklasser og specialskoler

Lege/undervisningsareal

Når der etableres specialklasser og specialskoler, skal der etableres et udendørs lege- og undervisningsareal, som tilgodeser elevernes behov.

Udearealet indrettes til leg og læring, samt ophold.

Der skal etableres et udeareal til leg, som i disponering og opdeling følger kravet til etablering af udearealer i daginstitutioner med fokus på tydelige overgange og afskærmninger mellem funktionerne. Der skal dog etableres aldersvarende redskaber.

Ude-/legeareal skal have:

- Tydelig adskillelse af rum og aktivitetsniveau
- Afgrænsede rum med udveje og overblik, mulighed for at betragte/trække sig tilbage
- Stimulering af balance og koordination
- Natur - sansestimulation
- For specialklasser Der kan være passage til resten af skolen
- Legearealet skal tænkes visuelt sammenhængende i farver og former uden for kraftige stimuli
- Der skal være mulighed for samarbejdsaktiviteter.

Jf. BUF's funktionsprogram for skoler og KKFO.

Udearealet skal være aflukket og hegnet. Hegnshøjden skal være 180 cm., og låger skal etableres med håndtag og lås efter aftale med BUF og med afsæt i det enkelte skoletilbud.

Ved specialklasser kan dele af udearealet deles med almenskolen.

Afsætningspladser

Skoletilbuddet er bydækkende, og skolens elever kommer fra alle dele af byen. Eleverne ankommer til og fra skolen med minibusser eller taxa. Det betyder at:

- Der skal etableres afsætningspladser til taxaer og/eller minibusser.
- Der regnes op til 1 afsætningsplads pr. 1-2 gruppe/grupper.

Ankomst

Ankomsten til skolen er et af elevernes mange daglige skift.

Ankomsten fra taxa til gruppeområde skal behandles som en helhed og med fokus på "den gode overgang".

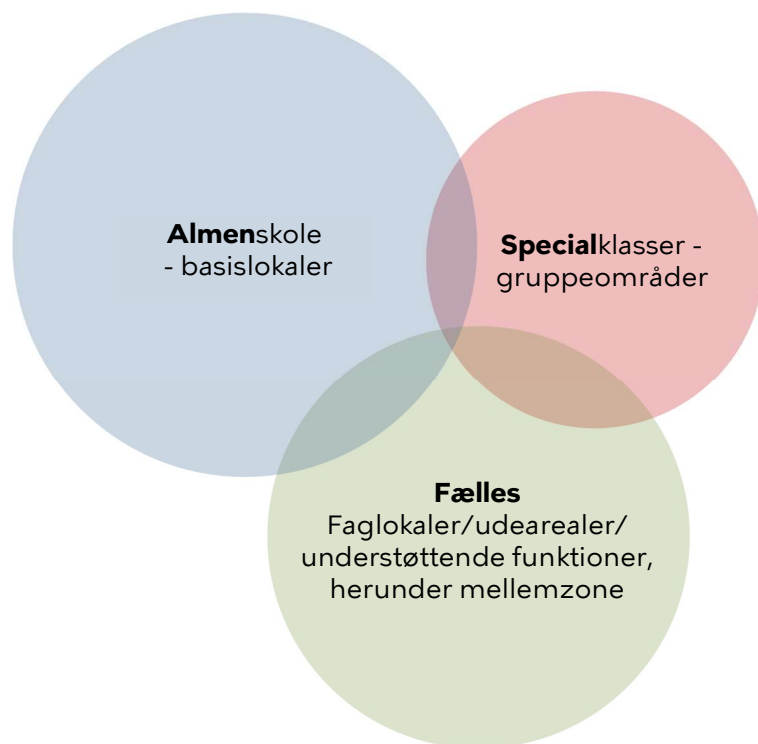
Ankomstarealerne skal:

- være sikre og overskuelige for både elever og medarbejdere
- være lette for eleverne at aflæse, fx. med afmærkninger og lignende
- etableres med en egen indgang for specialklasser på almene skoler.

Indgangen skal ligge i umiddelbar nærhed af afsætningspladserne.

5 Organisering af specialklassen

En specialklasse indgår som en del af en almen folkeskole. Specialklassen er i udgangspunkt indrettet med klassetrin fra 0.-9/10. klasse (typisk med i alt 80 elever) og følger aldersinddelingen for en almen folkeskole.

Specialklassen indgår som en ligeværdig del af den samlede almene skole. Specialklassen deler personalefaciliteter, faglokaler, udearealer, fælles- og understøttende arealer med almindelen. Derudover rummer specialklassen en række særskilte funktioner og områder.

På en skole med både almen- og specialkapacitet er det vigtigt at etablere sammenhænge mellem special- og almindelen. Almenskolen kan udnytte, at der på skolen findes specialpædagogiske kompetencer, som kan bistå i at tage hånd om de mest udsatte elever.

Specialklassen indrettes fleksibelt til børnegrupper af forskellige størrelser.

Disponering af specialklassen

Specialklassen skal disponeres, så den både har en tæt relation til almindelen, samt er en tryk base for specialbørnene. Specialklassen er specialbørnenes tryk base, mens fællesområderne (særligt faglokaler, PLC og ressourcecenter), der deles mellem almindelen og specialdelen, fungerer som en overgang og sikrer en tæt relation mellem skolens to dele. Fællesområderne udgør en tryk overgang, så specialeleverne gradvist kan indgå i fællesskabet mellem special og almen.

5.1.1 Funktioner i specialklassen

Skoletilbuddet rummer følgende funktioner:

- Gruppeområder
 - Garderøber
 - Basiskøkkener
 - Depot og opbevaring
 - Understøttende faciliteter
 - Personale/teamrum
- Specialklassen**
- Faglokaler
 - Mellemzone
 - Pædagogisk Læringscenter
 - Administration
 - Ressourcecenter
 - Personalefaciliteter
 - Servicefunktioner
 - Udearealer
 - Skure og renovationsområde.
- Helt/delvist fællesskab med almenskolen**

Faglokaler - specialklassen

Ved en specialklasse skal der være undervisningsfaciliteter til rådighed, så der kan undervises i alle fagområder:

- Det naturvidenskabelige og eksperimenterende område: fysik/kemi og natur/teknologi
- Det praktisk, æstetiske område: billedkunst, håndværk og design og madkundskab
- Det kropslige og musiske område: musik og idræt.

I en klasserække deler specialklassen faglokaler med almenskolen, dog med følgende undtagelser:

- Bevægelsessal
- Kreativt værksted (i tilknytning til indskoling)

Bevægelsessalen er en sal til legeaktiviteter, aktiviteter af udtryksmæssig karakter og basal træning, fx motoriktræning, akrobatik, kamplege, yoga, stagefight og dans. Der skal etableres et særskilt depot til bevægelsessalen. Ved bevægelsessale skal der ikke etableres omklædning og bad. Her kan skolens øvrige omklædnings- og badefaciliteter anvendes.

Bevægelsessalen skal have fri loftshøjde på minimum 4 meter.

Kreativt værksted skal placeres i umiddelbar nærhed til indskolingsklyngen. Værkstedet indrettes med en tør og en våd zone samt depot. I den våde zone opsættes vaskerende, og i den tørre zone etableres et punktsug. Lokalet bestykses i øvrigt som et billedkunstlokale.

5.1.2 Placering af faglokaler - specialklassen

Faglokalerne bruges af alle klasser fra almenskolen og alle grupper fra specialklassen. Faglokaler skal derfor placeres tilgængeligt og hensigtsmæssigt for alle elever. Derudover bruges lokalerne om eftermiddagen til fritids- og klubaktiviteter.

Faglokalerne indrettes til almenskolens brug jf. Funktionsprogram for skoler og KKFO (28 elever ad gangen), og kan også anvendes af specialklassens elever. Der lægges særlig vægt på differentieret indretning, eksempelvis skal de fysiske rammer rumme og inspirere til, at eleverne arbejder i mindre hold og grupper, parvis eller ved en individuel arbejdsplads.

Faglokalerne placeres med bedst mulig adgang for de forskellige klynger og årgange, og der skal tages hensyn til, at der ikke skabes for meget trafik på tværs af klynger eller gennemgang af almenelever i specialklassen, da det kan give unødigt uro.

De yngste børn har typisk sværest ved at bevæge sig rundt på skolen. Derfor er det vigtigt, at faglokalerne til natur/teknologi og musik placeres i nærheden af og let tilgængeligt for både almenskolen's indskolingsklasser og indskolingsgrupperne i specialklassen.

5.1.3 Mellemzone

Mellemzonen har en særlig betydning, da elever fra almen- og specialdel her kan afprøve og øve fællesskabet både fagligt og socialt. Det medvirker til en undervisningsmæssig og social fleksibilitet. Mellemzonen fungerer som tilbagetrækning for udsatte elever i almenskolen, og som en fremskudt post for specialeleverne. Zonen øger potentialet for udslusning til almenmiljøet.

Mellemzonen er et fysisk rum. Zonen er mellem special- og almen, men kan også være skole- og fritidstilbud.

Mellemzonen kan indeholde elementer fra et basislokale i almenskolen samt elementer af specialinventaret. Zonen kan også indeholde et område til mindfulness, yoga eller lignende kropslig aktivitet.

Mellemzoner udformes konkret i det enkelte projekt.

6 Organisering af specialskole

En specialskole er en folkeskole, der er specialiseret til børn med særlige behov. Specialskolen er i udgangspunktet indrettet med 11 klassetrin fra 0.-10. klasse med i alt 120 elever. En specialskole er en selvstændig enhed, der rummer alle skoletilbuddets funktioner.

Funktionsprogrammet for specialskolen er hovedsageligt målrettet elever med vidtgående generelle indlæringsvanskeligheder (kategori 4), da denne elevgrupper især har brug for et specialiseret tilbud og vil have svært ved at profitere af at være en del af et alment tilbud. Men specialskolen kan også tilpasses andre elevgrupper.

Funktionsbeskrivelse og arealparadigme kan justeres i forhold til antallet af elever med multiple funktionsnedsættelser, der har et øget arealbehov pga. mange hjælpemidler, da eleverne har forskellige kombinationer over store fysiske og sansemæssige funktionsnedsættelser.

Funktioner på specialskolen

Skoletilbuddet rummer følgende funktioner:

- Garderober
- Gruppeområde
- Basiskøkkener
- Depot og opbevaring
- Understøttende faciliteter
- Faglokaler
- Mellemzone
- Pædagogisk Læringscenter
- Administration
- Personalefaciliteter, herunder ressourcecenter
- Servicefunktioner
- Udearealer
- Skure og renovationsområde.

7 Faglokaler - specialskole

På en specialskole skal der være undervisningsfaciliteter, så der kan undervises i alle fagområder:

- Det naturvidenskabelige og eksperimenterende område: fysik/kemi og natur og teknologi
- Det praktisk, æstetiske område: billedkunst, håndværk og design og madkundskab
- Det kropslige og musiske område: musik og idræt.

Faglokaler på specialskoletilbud indrettes til 10 elever og 2-3 medarbejdere.

På skoler med bevægelseshæmmede elever skal faglokaler indrettes med hensyn til dette, så arbejdsborde skal kunne justeres i højden, og generelt skal der indrettes med plads til elevernes hjælpemidler (stativer, vogne og stole).

7.1.1 Placering af faglokaler - specialskolen

Faglokalerne placeres primært tilgængeligt for de relevante årgange. Om eftermiddagen bruges lokalerne til fritids- og klubaktiviteter.

Faglokalerne skal placeres med bedst mulig adgang fra klynger og årgange, samtidig med at der sikres mindst muligt flow og trafik på tværs.

De yngste børn har typisk sværest ved at skulle bevæge sig rundt på skolen, så faglokaler til billedkunst og musik bør placeres let tilgængeligt for og i nærheden af indskolingens gruppeområder.

Det naturvidenskabelige og eksperimenterende område

Fagområdet dækker fagene: fysik/kemi, natur og teknologi, biologi og geografi.

Der etableres et faglokale til henholdsvis fysik/kemi og et faglokale til natur og teknologi.

Fagene biologi og geografi kan undervises i disse lokaler.

7.1.2 Faglokale til fysik/kemi

Der undervises i fagene fysik/kemi og i biologi, og lokalet indrettes til 10 elever og 2-3 medarbejdere.

Elevernes arbejdsstationer skal etableres som fritstående øer og disponeres sådan, at læreren har et godt overblik over elevernes arbejde.

Jf. funktionsprogrammet for skoler og KKFO.

7.1.3 Faglokale til natur og teknologi

Der undervises i fagene natur og teknologi og geografi, og lokalet indrettes som et groft værksted til 10 elever og 2-3 medarbejdere.

Jf. funktionsprogrammet for skoler og KKFO.

Det praktisk-æstetiske område

Fagområdet dækker fagene: billedkunst, håndværk og design og madkundskab.

Der etableres i alt tre faglokaler til henholdsvis billedkunst, håndværk og design, samt madkundskab på specialskoler.

Faglokalerne bruges også til fritids-/klubaktiviteter for skolens elever.

7.1.4 Faglokale til billedkunst

Lokalet indrettes som et værksted til 10 elever og 2-3 medarbejdere.

Jf. funktionsprogrammet for skoler og KKFO.

7.1.5 Faglokale til håndværk og design

Lokalet indrettes med - og inddeles i både et fint/rent og et groft/beskidt værksted, samt en mindre våd zone til 10 elever og 2-3 medarbejdere.

Der skal indrettes med flere undervisningsflader fx skrivetavler, opslagstavler og lignende.

Den konkrete bestykning og prioritering af maskiner og installationer skal afklares i det enkelte projekt.

Jf. funktionsprogrammet for skoler og KKFO.

7.1.6 Faglokale til madkundskab

Lokalet indrettes med mindre forrum, arbejdsstationer og spiseplads til 10 elever og 2-3 medarbejdere.

Der skal indrettes med 2-4 adskilte arbejdsstationer til mindre grupper af 2-4 elever.

Elevernes arbejdsstationer skal disponeres sådan, at læreren har et godt overblik over elevernes arbejde.

Arbejdsstationerne bestykses med:

- Vask
- Opvaskemaskine (semi-industrimodel/hurtigtvaskende)
- Ovn
- Kogesektion med emfang
- Arbejdsbord.

Desuden bestykses lokalet med:

- 2 store køleskabe
- 1 stor fryser
- Mikroovn.

Jf. funktionsprogrammet for skoler og KKFO

Det kropslige og musiske område

Fagområdet dækker fagene: musik og idræt.

7.1.7 Faglokale til musik

Lokalet indrettes til 10 elever og 2-3 medarbejdere.

Lokalet indrettes med en zone til musik (bandopstilling) og en zone med fri gulvplads til bevægelse og sang-/rytmeøvelser.

Jf. funktionsprogrammet for skoler og KKFO.

7.1.8 Faglokale til idræt

Til idrætsundervisningen skal der etableres en bevægelsessal med tilhørende depotrum, redskabsrum og omklædnings- og baderum for elever og medarbejdere.

Specialtilbuddets bevægelsessal er et mere afskærmet og overskueligt tilbud, der sikrer, at alle eleverne har muligheden for at deltage i idrætsundervisningen.

Salen tilbyder desuden en mulighed for at samles i større fællesskaber på tværs af specialskoletilbuddet.

Bevægelsessalen anvendes til mange forskellige aktiviteter, og den skal indrettes med idrætsgulv og motorikskinne i loftet til gynger, ringe og lignende. Der kan desuden indrettes med fast idrætsinventar som f.eks. ribber, faldmadrasser og lignende.

Der skal etableres el-stik og PDS-stik i salen, samt installationer til musikanlæg.

Depotrummet etableres med direkte adgang til salen.

Der skal etableres to adskilte omklædnings- og baderum hver til 6 elever.

Hvert omklædnings- og baderum indrettes med:

- Fast inventar (bænke og knager), som adskilles i mindre sektioner.
- Minimum 4 brusere, som adskilles af brusevægge og indrettes med bruseforhæng.
- Separat omklædnings- og baderum til medarbejderne.

Jf. funktionsprogrammet for skoler og KKFO.

8 Pædagogisk læringscenter

Det pædagogiske læringscenter (PLC) er en vigtig funktion for hele skolen, og det skal derfor placeres centralt og med let adgang for alle skolens elever – særligt udskoling, som bruger læringscenteret til projektarbejde.

En del af PLC indrettes med afskærmede områder, som giver mulighed for at elever kan trække sig fra fællesskabet og finde ro. Det afskærmede område skal disponeres med individuelle arbejdsstationer og læsekroge.

Læringscenteret rummer to funktioner: selve læringscenteret og en materialesamling. Området skal derfor opdeles til de to adskilte funktioner.

Læringscenteret:

Lokalet indrettes i afskærmede områder til en række forskellige læringsituationer:

- Formidlingszone (med interaktiv tavle) og "biograf"
- Projektområde
- Individuelle arbejdsstationer
- Læsekroge (bløde møbler).

Materialesamling:

Der indrettes et aflukket lokale til skolens materialesamling.

9 Personalefaciliteter både specialklasse og specialskole

Personalefaciliteterne deles af både lærere og pædagoger, som arbejder tæt sammen hele dagen. Der skal etableres løsninger for medarbejdernes forberedelse, mødefaciliteter, garderober og personalerum, samt for ressourcepersonalet.

Jf. BUF's Funktionsprogram for skoler og KKFO.

For specialklasser disponeres dele af personalefaciliteterne sammen med almenskolens tilsvarende funktioner.

Generelt er mødebehovet større end i almenskolen – både på teamniveau og i forhold til forældresamarbejdet. En del af personalefaciliteterne (møde- og samtalerum) etableres i nær tilknytning til gruppeområderne.

Disponeres fælles med almenskolen:

- Personalerum
- Personalegarderobe og -toiletter.

Disponeres i forbindelse med gruppeområder/klynger:

- Team/forberedelsesrum
- Samtalerum.

Antallet af medarbejdere knyttet til en specialklasse udgør for 80 elever ml. 30-55 ansatte afhængig af målgruppen til tilbuddet. Antallet af ansatte til en specialskole med 120 elever udgør ml. 80-105 ansatte afhængig af målgruppen til tilbuddet.

Ledelsen

På en specialskole består ledelsen af:

- Skoleleder
- Pædagogisk leder
- KKFO-leder
- Sekretærer/receptionist.

I en specialklasse består ledelsen af:

- Afdelingsleder/e
- KKFO-leder.

Ressourcepersonale

Til specialskoler er knyttet følgende ressourcepersoner:

- Fysioterapeut
- Ergoterapeut
- Sundhedsplejer/ske
- UU-vejleder
- Psykolog
- Talepædagog.

Fysio- og ergoterapeut deler et kontor i forbindelse med træningsrummet.

Psykolog, talepædagog og sundhedsplejerske deler et kontor med let adgang fra gruppeområderne.

Til specialklasser er knyttet følgende ressourcepersoner:

- Fysioterapeut
- Ergoterapeut
- Talepædagog.

Fysio- og ergoterapeut deler et kontor i forbindelse med træningsrummet.

Psykolog og sundhedsplejerske findes på almenskolen, men de har ofte stor kontakt med specialklassen, hvorfor faciliteter til ressourcepersonalet bør placeres tæt på specialklyngerne.

10 Indeklima både specialklasse og specialskole

For at imødekomme elevernes særlige behov, sikre dem mod forstyrrende stimuli og sikre et godt indeklima skal der tages særlige hensyn til akustik og lys i specialskoletilbuddet.

Der skal desuden etableres el-stik i et større omfang end på almenskoler for at imødekomme elevernes behov for flere og adskilte arbejdspladser.

Akustik

I alle opholdsarealer og undervisningslokaler skal der opnås en efterklangstid på max. 0,4 sek.

jf. krav til basislokaler i BUF's Funktionsprogram for skole og KKFO

For monteringen af akustikpaneler gælder:

- Akustikpaneler skal monteres i et bånd på væggene direkte under loftet og i en højde på 60 cm.
- Der må ikke monteres akustikpaneler på væg i en højde, hvor eleverne kan nå dem.

- Hvis der ikke kan opnås en tilstrækkelig akustikregulering uden akustikregulering i "børnehøjde", monteres panelerne bedst i hjørner.
- Al akustikregulering i børnehøjde skal være ikke-hvid, slagfast og med kantbeslag.

Lys

Eleverne i skoletilbuddet påvirkes af lys – både kunstigt og naturligt: Det er vigtigt, at lyset omkring den enkelte elev kan styres og tilpasses, og at der kan opnås en differentieret belysning.

Den kunstige belysning skal kunne reguleres i forskellige zoner eller punkter i rummet, og det skal være muligt at skærme for dagslyset ved hjælp af gardiner.

Krav til kunstbelysning:

- I alle gruppeområder og rum til understøttende aktiviteter skal belysningen kunne dæmpes.
- Belysningen skal kunne styres uafhængigt i alle fælles- og birum.
- Der skal etableres pendeludtag i alle basis-, bi- og fællesrum.
- Alle pendeludtag skal kunne styres individuelt.
- Der skal etableres individuelt styret arbejdslys ved hver elevs individuelle arbejdsplads.

Krav til afskærmning af dagslys:

- Gardiner skal være rullegardiner, som kører i en fast, vertikalt monteret skinne.

El-stik og PDS-stik

Både elever og medarbejdere skal have adgang til el-stik jævnt fordelt i hele skoletilbuddet.

Elever:

Eleverne arbejder og leger digitalt mange forskellige steder i løbet af dagen. Derfor skal der etableres el-stik jævnt fordelt i alle opholds- og læringsrum, dvs. gruppeområder, faglige værksteder/faglokaler, PLC og spiseområde for madskoler.

Hvis der indrettes faste nicher og fast inventar til ophold, skal der etableres el-stik i umiddelbar nærhed eller i/på inventaret.

Elevernes individuelle arbejdspladser skal etableres med to stk. el-stik pr. arbejdsplads.

Medarbejdere:

Medarbejderne arbejder digitalt i både i gruppeområdet, i forberedelseslokaler og i møderum, som derfor alle skal bestykes med el-stik.

I forberedelsesrum og kontorer skal der etableres to stk. el-stik pr. arbejdsplads.

Desuden skal medarbejderne have adgang til en fast netværksforbindelse i alle arbejdsrum:

- I gruppeområdets fællesrum etableres dobbelt el-stik og et pdf-stik ved en medarbejder-station.
- I forberedelsesrum etableres et pdf-stik.
- I kontorer etableres et pdf-stik for hver arbejdsplads.

Hygiejne

For skoletilbud med elever, der er bevægelseshæmmede gælder, at der placeres dispensere med håndsprit i alle lokaler, hvor eleverne færdes.

Hjælpemidler

For skoletilbud med elever, der er bevægelseshæmmede og/eller kategori 4, gælder, at der generelt skal gøres plads til elevernes hjælpemidler (stativer, vogne og stole).

Desuden skal alle gangarealer forsynes med håndlister.

11 Arealparadigmer

Arealparadigmet er angivet for elever, der er mobile.

Paradigmet kan skaleres efter skolestørrelse og antallet af elever med multiple funktionsnedsættelser, der har et øget arealbehov pga. mange hjælpemidler.

Arealparadigme - specialklasserække, 80 elever.

Funktion	Antal	kvm netto	Arealbehov
Klynge			
Gruppeområde (fælles- og birum) - inddelt i 3-4 klynger	10	64	640
Garderober	10	8	80
Nærdepoter	10	3	30
Basiskøkken (deles af klynge)	3-4	15-35	75
Teamrum (møde, forberedelse mm.), ét pr. klynge	3-4	15-20	75
Understøttende faciliteter og fællesrum i klyngen	3-4	10-25	150
Toiletter (et pr. gruppe)	10	2	20
Fælles			
Understøttende funktioner - fælles		10-20	70
Fysio-/ergoterapi inkl. 2 arbejdspladser	1	50	50

Fagværkstede/r, inkl depot (krea, natur og teknologi)	1	60	60
Bevægelsessal inkl. depot (20 kvm)	1	150	150
Fælles med almindelen			
Pædagogisk læringscenter (PLC) (tillægges evt. fælles PLC)			40
Personalegarderobe, omklædning mm. (fælles med almen)			60
Personalerum (tillægges fælles funktion med almen)			80
Service/gårdmand (tillægges fælles funktion med almen)			20
Madskole - tillægges			50
Mellemzone			100
I alt, kvm netto			1750

(faglokalekapacitet regnes i det samlede paradigme, en klasserække på 10 grupper tæller som et spor)

Arealparadigme - specialskole (120 elever)

Funktion	Antal	kvm netto	m2
Gruppeområde (fælles- og birum)	15	64	960
Nærdepot (kan deles af flere grupper, kan være skabe)	15	3	45
Basiskøkken	4-5	15-35	110
Garderober	15	8	120
Toiletter (et pr. gruppe, samles to og to)	15	2	30
Teamrum i klynger	5	15	75
Understøttende funktioner inkl. solistrum og fysio-/ergoterapi			150
Fællesområder			150
Faglokaler, inkl depot (billedkunst/håndværk og design/natur og teknologi/musik/fysik, kemi og biologi)	5	60	300
PLC	1	80	80
Idrætssal inkl. omklædning og depot	1	400	400
Personalefaciliteter, administration, mødelokaler			525
Vaskeri, rengøringsrum mm.			40
Service/værksted teknisk ejendomsleder			60

Depot			75
I alt			3120
Madskole**			250
I alt, kvm netto			3370

* der er kun indrettet to sæt omklædningsrum til hal med tre sale

** Madskole: Arealet er ikke kvalificeret, skal bearbejdes